

A betegek jogai és kötelezettségeinek betartása alapvető fontosságú az eredményes és hatékony egészségügyi ellátás során.

Az alábbiakban felsoroltak esetén, amennyiben a betegkorlátozottan cselekvőképes, vagy cselekvőképtelen, vagy támogatott döntéshozója van, a jogok és kötelezettségek gyakorlására az 1997. évi CLIV. törvényben rögzített személyek, az ott megjelölt sorrendben gyakorolhatják a jogaikat-helyettes döntéshozók -, melyről a kezelőorvos is tájékoztatást nyújt.

I. Az egészségügyi ellátáshoz való jog

Minden betegnek joga van –jogszabályban meghatározott keretek között– az egészségügyi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és megkülönböztetés nélküli egészségügyi ellátáshoz, ezen belül joga van az ellátást végző orvos megválasztásához, amennyiben ezt az intézmény működési rendje, a beteg egészségi állapota által indokolt ellátás szakmai tartalma, az ellátás sürgőssége nem zárja ki.

II. Az emberi méltósághoz való jog

Az egészségügyi ellátás során a beteg emberi méltóságát tiszteletben kell tartani.

III. A kapcsolattartás joga

A beteg fekvőbeteg-gyógyintézetben meglévő feltételektől függően, betegtársai jogainak tiszteletben tartásával és a betegellátás zavartalanágát biztosítva gyakorolhatja, amelynek részleteit a házirend tartalmazza.

A szülő nőnek, súlyos állapotú betegnek, kiskorúnak joga van arra, ha az általa megjelölt személy mellette tartózkodjon, ha egyéb rendkívüli körülmény ezt a jogosultságot egyebekben nem korlátozza. A betegnek joga van az általa meghatározott személyeket a látogatásból kizárni.

IV. Az intézmény elhagyásának joga

A betegnek joga van az egészségügyi intézményt elhagyni, amennyiben azzal mások testi épségét, egészségét nem veszélyezteti. E jog csak törvényben meghatározott esetekben korlátozható (pl. pszichiátriai, járványügyi esetek).

A beteg távozási szándékát a kezelőorvosnak köteles bejelenteni és az erre vonatkozó nyilatkozatot kitölteni. A távozási szándék az egészségügyi dokumentációban rögzítésre kerül.

V. A tájékoztatáshoz való jog

A betegnek joga van arra, hogy számára érthető módon, egyéniesített formában, kapjon tájékoztatást, figyelemmel életkorára, iskolázottságára, ismereteire, pszichés állapotára, e tekintetben megfogalmazott ellátással kapcsolatos igénye esetén-, a beleegyezés feltétele nélküli ellátásokat is beleértve-, valamint arra, hogy a tájékoztatáshoz lehetőség szerint tolmácsot, vagy jeltolmácsot biztosítsanak. A betegnek jogosult ellátásával kapcsolatban kérdést feltenni.

VI. Az önrendelkezéshez való jog

Az önrendelkezési jog gyakorlása keretében a beteg szabadon döntheti el, hogy kíván-e egészségügyi ellátást igénybe venni, illetve annak során mely a számára javasolt beavatkozások elvégzésébe egyezik bele, illetve melyeket utasít vissza, figyelembe véve a jogszabályban előírt korlátozásokat. Amennyiben a beteg közvetlen életveszélyben van, vagy a 24. hetet betöltött magzat veszélyeztetett, a szükséges beavatkozáshoz az érintett beteg, illetve az anya beleegyezése nem szükséges. Bármely egészségügyi beavatkozás feltétele az ellátási körülményeket figyelembe véve, hogy a beteg beleegyezését szóban, írásban vagy ráutaló magatartással megadja, kivéve, ha a törvény eltérően nem rendelkezik. A beteg a beavatkozás elvégzéséhez való beleegyezését bármikor visszavonhatja. Az alapos ok nélküli visszavonás esetén a beteg költségtérítésre kötelezhető.

VII. Az ellátás visszautasításának joga

A cselekvőképes beteget megilleti az ellátás visszautasításának joga, kivéve, ha annak elmaradása mások életét vagy testi épségét veszélyeztetné. A beteg minden olyan ellátást, melynek elmaradása esetén egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás következne be, csak közokiratban (költsége a beteget terheli) vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban, illetve írásképtelensége esetén két tanú együttes jelenlétében utasíthat vissza. Ez utóbbi esetben a visszautasítást az egészségügyi dokumentációban rögzíteni kell, a kezelőorvos által felvett jegyzőkönyv formájában, melyet a tanúk aláírásukkal hitelesítenek. Amennyiben a beteg az egészségügyi ellátás visszautasítására irányuló jogát gyakorolni kívánja, ismételten tájékoztatni kell döntésének várható következményeiről, illetve e jog gyakorlásának feltételeiről, majd tájékoztatni kell teljes körűen annak formai követelményeiről. Életfenntartó vagy életmentő beavatkozások visszautasítására csak abban az esetben van lehetőség, ha a beteg olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint rövid időn belül- megfelelő egészségügyi ellátás mellett is- halálhoz vezet és gyógyíthatatlan. A visszautasítás csak akkor érvényes, ha egy háromtagú orvosi Bizottság a betegek megvizsgálja és egybehangzóan, írásban nyilatkozik arról, hogy a beteg döntését annak következményei tudatában hozta meg, illetve a beteg nyilatkozatát követő 3. napon,- két tanú előtt- ismételten kinyilvánítja a visszautasításra irányuló szándékát. Amennyiben a beteg nem járul hozzá az orvosi Bizottság vizsgálatához, a kezelés visszautasítására vonatkozó nyilatkozata nem vehető figyelembe. A beteg visszautasítási szándékát a kezelőorvossal közli, aki ezt jelenti az osztályvezető főorvosnak. A háromtagú Bizottságot a főigazgató főorvos vagy a főigazgató főorvos helyettese vagy az orvos igazgató hívja össze. A Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy a beteg megértette-e a döntéshez szükséges információkat, tudja és érti-e a döntése következményeit. Amennyiben a Bizottság nem állapítja meg az életfenntartó beavatkozás visszautasításának érvényességét, a beteg, valamint a helyettes döntéshozó keresetet indíthat az életfenntartó beavatkozás visszautasításának érvényességét megállapító bírósági döntés iránt. Ezt követően a betegnek ismételt visszautasítási joga van. A visszautasító nyilatkozatot két példányban szükséges készíteni, melyből egy példányt a beteg a háziorvosnak is átadhat. Visszautasítás esetén a beteget a tájékoztatáshoz való jog érvényesülése biztosítása miatt, javasolni kell az életfenntartó, életmentő beavatkozáshoz szükséges beleegyezés megtételét. A beteg visszautasításra vonatkozó nyilatkozatát bármikor, alaki kötöttség nélkül visszavonhatja. Visszautasítás esetén is megilleti a tájékoztatáshoz való jog a beteget a kényelemérzet és a fájdalomcsökkentésre irányuló ellátás, valamint minden olyan teljes körű ellátás, amire a visszautasítás nem vonatkozott.

VIII. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga

A beteg jogosult megismerni a róla készült egészségügyi dokumentációban szereplő adatait, illetve joga van ahhoz, hogy egészségügyi adatairól tájékoztatást kérjen. Az egészségügyi dokumentációval az egészségügyi intézmény, az abban szereplő adattal a beteg rendelkezik. A beteg jogosult

az adatvédelmi szabályok betartása mellett:

- A gyógykezeléssel összefüggő adatainak kezeléséről tájékoztatást kapni,
- A rá vonatkozó egészségügyi adatokat megismerni,
- Az egészségügyi dokumentációba díjmentesen betekinteni, kivonatot, másolatot készíteni, valamint azokról saját költségére, valamint azokról saját költségére az intézmény által előzetesen közölt dokumentációs díj ellenében másolatot kapni és készíttetni.
- Elbocsátáskor/ vizsgálat befejezésekor zárójelentést/ambuláns lapot kapni.
- Egészségügyi adatairól összefoglaló írásos véleményt kapni saját költségére.
- Az általa pontatlannak, vagy hiányosnak vélt - rá vonatkozó- egészségügyi dokumentáció kiegészítését, kijavítását kezdeményezni.
- A beteg jogosult az adott betegségével kapcsolatos egészségügyi ellátásának ideje alatt az általa meghatalmazott személyt írásban felhatalmazni arra, hogy a rá vonatkozó egészségügyi dokumentációba betekinthesse, illetve azokról másolatot készíttessen, a beteg ellátása befejezését követően az írásbeli meghatalmazás formája teljes bizonyító

erejű magán okirat lehet. Erre az eljárásra vonatkozó információt az intézmény „Panaszkezelési, dokumentációkikérési szabályzata” részletesen tartalmazza, mely szabályozás az intézmény honlapján elérhető. A beteg halála esetén törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, valamint örököse jogosult a halál okaival összefüggő, vagy összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi adatokat saját költségére megismerni.

IX. Az orvosi titoktartáshoz való jog

A beteg jogosult arra, hogy az egészségügyi ellátásban részt vevő személyek az ellátása során tudomásukra jutott egészségügyi és személyes adatait csak az arra jogosulttal közöljék, és azokat bizalmasan kezeljék. A betegnek joga van megnevezni azt a személyt, akit fekvőbeteg-gyógyintézetbe történő elhelyezéséről, egészségi állapotának alakulásáról értesíthetnek, illetve joga van bármely személyt kizárni ebből. A beteg által megnevezett személyt a fekvőbeteg-gyógyintézet köteles értesíteni a beteg elhelyezéséről és annak megváltoztatásáról, valamint egészségi állapotának jelentős mértékű változásáról.

X. A beteg kötelezettségei

- A beteg köteles tiszteletben tartani az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó jogszabályokat és az intézményi rendet,
- A beteg köteles az ellátásban közreműködő egészségügyi dolgozókkal együttműködni és jogaikat tiszteletben tartani:
- Tájékoztatni őket-saját betegségével összefüggésben-mindarról, amely szükséges a kórisme megállapításához, a megfelelő kezelési terv elkészítéséhez és a beavatkozások elvégzéséhez, így korábbi betegségeiről, gyógykezeléséről, gyógyszer, gyógyhatású készítmény szedéséről, egészségkárosító kockázati tényezőiről, amely mások életét, testi épségét veszélyezteti, így különösen a fertőző betegségekről és a foglalkozás végzését kizáró megbetegedésekről és állapotokról.
- Fertőző betegségek esetén megnevezni azon személyeket, akiktől a fertőző betegséget megkaphatta, illetve akiket megfertőzhetett.
- Tájékoztatni őket minden, az egészségügyi ellátást érintő, általa korábban tett jognyilatkozatáról.
- A gyógykezelésével kapcsolatban tőlük kapott rendelkezéseket betartani.
- Az egészségügyi intézmény házirendjét betartani.
- A jogszabályban előírt személyes adatait, hitelt érdemlően igazolni.
- A térítésköteles egészségügyi ellátás előre meghatározott díját megfizetni.
- A gyógykezeléssel kapcsolatos rendelkezéseket betartani és állapotjavulása érdekében tőle elvárható módon és mértékben együttműködni.

2019.03.25.

Dr. Becsei László
főigazgató főorvos